

Huddinge

Yttrande inriktningsärende 2022- 2024 Klimat- och stadsmiljönämnden

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattning.....	3
Nämndspecifik omvärldsanalys	4
Konsekvenser av beskrivningar i inriktningsärendet	6
Mål, indikatorer och målvärden	7
Taxor och avgifter	7
Investeringar	7
Lokalresursplan	7

Sammanfattning

Inriktningsärendet beskriver de ekonomiska förutsättningarna för planeringsperioden 2022-2024 och innehåller preliminär ekonomiplan för kommunen och kommunkoncernen, preliminära budgetramar för nämnder och preliminär investeringsplan för kommunkoncernen.

Klimat- och stadsmiljönämnden preliminära budgetramar för 2022-2024 innehåller ingen kompensation för pris- och löneökningar men en volymuppräknings med cirka 0,5 mnkr till 2022, cirka 1,4 mnkr till 2023 och med cirka 1,65 mnkr till 2024. Nämndens verksamhetsområde har de senaste åren präglats av ett starkt fokus på effektiviseringar och besparingar. Strukturella organisatoriska förändringar har genomförts genom att flera områden har omvandlats från en tidigare utförarorganisation till nuvarande beställarorganisation. Nya rutiner för ekonomihantering och upphandling har skapat en tydlig struktur och inneburit besparingar i tid och pengar. En inventering av förvaltningsobjekt har genomförts och förvaltningen har uppbyggda strukturer för kontinuerlig samverkan med samhällsbyggnadsavdelningen vid kommunstyrelsens förvaltning. Ytterligare effektiviseringar kommer att genomföras framöver bland annat genom införandet av nytt felanmälsystem och upphandling av ett digitalt verktyg för gatuunderhåll. Genom de redan genomförda samt kommande effektiviseringarna ser nämnden att pris- och löneökningar kommer att kunna hanteras inom given budgetram. För klimat- och stadsmiljönämnden som helhet beräknas dock att de totala driftkostnaderna bör ökas till 2022 vilket förklaras närmare nedan. Merparten är av ramhöjande karaktär, men kostnaden för aluminiumfällning 2022 och 2023 är av engångskaraktär.

Huddinge kommuns modell med budgetuppräknings kopplat till befolkningsutveckling och den expansiva utvecklingen av kommunen ger inte i tillräckligt hög utsträckning möjlighet för nämnden att bedriva en verksamhet i enlighet med lagkrav och politiska målsättningar. Exempelvis så ökade inte Huddinges befolkning i samma takt som prognosen för 2020 vilket innebar att nämnden fick en budgetminskning på 244 tkr till 2021. Samtidigt ökade antalet skötselobjekt mellan åren avsevärt vilket medförde att kostnaderna ökade. Förvaltningens bedömning är att en mer rättvisande modell för klimat- och stadsmiljönämnden hade varit att koppla budgetuppräknings till övertagandet av nya driftobjekt (belysningspunkter, gator och vägar samt parker och grönytor/lekplatser etc) som kommer till följd av kommunens expansion och som ökar nämndens kostnader.

Mot bakgrund av erfarenheterna kring kostnadsvariationerna för vinterväghållning vill nämnden även framhålla behovet av att se över nuvarande modell för den delen av budgeten. Nämnden ser därför positivt på skrivningen i inriktningsärendet om att ge kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag att se över resurstilldelningen till klimat- och stadsmiljönämndens verksamheter inklusive budgetering och resultatöverföring avseende verksamheten vinterunderhåll och att denna översyn ska ske i samverkan med miljö- och bygglovsförvaltningen.

Klimat- och stadsmiljönämndens investeringsbehov för perioden 2022-2024 uppgår till 341 mnkr fördelat på 113 mnkr 2022, 117 mnkr 2023 och 111 mnkr 2024. Investeringsbehovet är i huvudsak kopplat till asfaltsbeläggning och tillhörande gatuinvesteringar.

Klimat- och stadsmiljönämnden ser inget behov av att förändra mål, målvärden och indikatorer utifrån uppföljning av nämndens mål och indikatorer i nuvarande verksamhetsplan.

Nämndspecifik omvärldsanalys

Prisutveckling vinterväghållning

Kostnader för vinterväghållning har ökat under de senaste åren. En av anledningarna är ett minskat antal anbudsgivare/leverantörer på grund av ökad ekonomisk risk beroende på osäkra vintrar. Andelen fasta kostnader av totala vinterväghållningskostnader har också ökat som ett resultat av den ekonomiska osäkerheten och risken för anbudsgivare/leverantörer som kopplas till osäkra vintrar. Pris för åtgärd per kilometer väg och timpris för maskiner och personal har också ökat av samma anledning.

Sopsaltning

Huddinge kommun har sammanlagt 335 km gång- och cykelvägar på allmän platsmark. Förvaltningen har genomfört sopsaltning på fyra av de mest trafikerade cykelstråken, under de tre vintersäsongerna 2018/2019, 2019/2020 och 2020/2021. Sopsaltningen 2018/2019 var tänkt som en försöksverksamhet, men utvärderades inte närmare efter den första säsongen. Vintern 2019/2020 blev väldigt snöfattig varför det inte blev relevant att utvärdera denna säsong. Utifrån den utvärdering som genomfördes efter säsongen 2020/2021 bedömer förvaltningen att sopsaltningen huvudsakligen har fungerat bra och att de sopsaltade sträckorna har gett en signal om att gång- och cykelnätet är högt prioriterat i kommunen.

Klimat- och stadsmiljönämnden beslutade i juni 2021 (KLN-2021/611.351) att, under förutsättning att nämnden tilldelas budgetmedel motsvarande merkostnaden för sopsaltning, fortsätta med sopsaltning. Genomsnittlig årlig merkostnad för sopsaltning för de fyra utvalda sträckorna de tre senaste vintersäsongerna har varit 1,4 mnkr jämfört med traditionell vinterväghållning.

Övertagna GC-vägar och trafikplatser

Förvaltningens stadsmiljöavdelning har under slutet av 2020 övertagit driftansvaret för ett antal objekt¹ i samband med att samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning har avslutat exploateringsprojekt. Klimat- och stadsmiljönämnden har inte erhållit budgetuppräkningsarskilt för dessa objekt som årligen beräknas kosta cirka 1,16 mnkr att sköta. Utöver den kostnaden tillkommer en årlig kostnad på cirka 0,15 mnkr för driftkostnader av 200 belysningsstolpar/ljuspunkter i dessa områden.

Särskilt kan nämnas trafikplats Lindvreten som nämnden under 2020 tog över driften av. Detta är ett objekt som renderar stora kostnader kopplat till vinterväghållning (utlastning är extra känsligt och kostnadsdrivande, TMA-bilar m.m.). Kostnaden beräknas till 1 mnkr från 2022 och framåt (kostnaden är inräknat i ovanstående 1,16 mnkr).

¹ Bland förvaltningsobjekten som klimat- och stadsmiljönämnden har tagit över driften för finns bland annat: Trafikplats Lindvreten, Brandstegen, Smistavägen GC, Stambanvägen GB, Cykelparkering HC

Övertagna grönytor och lekplatser

Nämnden har också under de senaste åren övertagit ansvaret för drift av ett stort antal grönytor och lekplatser.² Flera av lekplatserna och grönytorna är av en sådan art att driftkostnaden är högre än den genomsnittliga kostnaden för en mer traditionell grönyta/lekplats. Detta till följd av att nya parker generellt har högre underhållskostnader eftersom de innehåller olika typer av utrustningar och material. Flera av dem har också ett stort antal besökare vilket gör dem till prio 1-parker som enligt parkupphandlingen innebär att de städas varje dag. Till detta underlag bifogas en driftkostnadsberäkning för Flemingsbergsparken som ett exempel på hur driftkostnaden beräknas. Till denna kostnad tillkommer dessutom underhållskostnaden som beräknas till 50% av driftkostnaden. Som underhållskostnader räknas kostnader för material t.ex. plank, skruv, brädor, färg, olja, grus, sand, jord, gödsel, reservdelar till lekutrustning, nya gungor, gungdjur etc). Den totala drift- och underhållskostnaden för de grönytor/parker/lekplatser nämnden har övertagit under de senaste åren beräknas till cirka 5 mnkr.

Kommande övertagande av driftobjekt

Nämnden kommer under 2021 att ta över skötsel och driften av vägar i samband med att projekt Vidja 2 A, B, C avslutas som projekt. Kostnaden för detta driftobjekt är för tillfället svår att bedöma då förvaltningen inväntar underlag från samhällsbyggnadsavdelningen. Förvaltningens uppskattning är dock att den årliga kostnaden från 2022 förväntas överstiga 5 mnkr.

Kommande övertagande av parker

Under 2022 förväntas nämnden ta över ett stort antal parker³ till en årlig driftkostnad 2022 på 2 mnkr och därefter tillkommande kostnader med ytterligare 0,5 mnkr årligen till och med 2024.

Bekämpning av invasiva arter - parkslide

Sveriges arbete med att hindra spridningen av invasiva främmande arter regleras av EU-förordning nr 1143/2014 samt av regler i miljöbalken och i Tillsynsförordningen. Huddinge som kommun är utifrån det skyldig att begränsa och motverka spridning av invasiva arter. Arten Parkslide, som är en mycket svår växt att hantera och där insatserna för att förhindra spridning är mycket kostsamma och omfattande, förväntas under 2022 börja räknas som en invasiv art och därigenom kräva åtgärder från nämndens sida. Kostnaden för detta beräknas till cirka 1 mnkr årligen.

Aluminiumfällning Drevviken och Magelungen

Kommunen har under 2020-2021 antagit lokala åtgärdsprogram (LÅP) för sjöarna Långsjön, Magelungen och Drevviken. Sedan innan finns även LÅP för Trehörningen och Orlången. LÅP:arna syftar till att uppnå EU:s vattendirektiv (2000/60/EG) som säger att vattenförekomster i EU skall ha eller uppnå god status. När vattendirektivet implementerades i miljöbalken fick kommunerna en nyckelroll i arbetet med att följa och uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Kommunernas roll

² De nya platser som KLN har övertagit driften för är: Solgårds lekplats (spindelparken) Pallisadparken, Myrparken, Härbreparken, Vårby strandpark, Vårbyparken, Solhaga park, skateravinen i Vårby, Långsjöparken (TEMA-lekplats), grönsläpp etapp 1 & 2; Sjöängsbadet; mfl.

³ Bland de nya förvaltningsobjekten som ska tas över i klimat- och stadsmiljönämndens drift är bland annat: 2022; Matteparken, Grönsläpp etapp 3 & 4, Printzparken, Gladölekplats, Fickpark, g/c-väg grönytor Alfred nobels allé, g/c-väg grönytor Kungens Kurva, g/c-väg grönytor skärholmenssträckan, g/c-väg grönytor Stambanesträckan, Kräpplaparken mfl. 2023; Printzparken, Glömsta lekplats, Sjödalsparken; Rosendalsparken, Gula gången, 2024; Fullerstaparken, grönytor Sjödalsvägen; Högmora lekplats; mfl.

och ansvar tydliggörs genom vattenmyndigheternas åtgärdsprogram, men för att kunna omsätta kraven till operativa åtgärder behövs lokal kunskap, ett målinriktat arbete och en prioritering av de mest kostnadseffektiva lösningarna, vilket sammanfattats i de lokala åtgärdsprogrammen. Genomförandetakten för åtgärder behöver öka de närmaste åren, vilket återspeglas i ökad investeringsram, men också ökade driftskostnader. Driftskostnaderna ökar dels med 0,8 mnkr för en personalresurs (vattenkunnig ekolog/limnolog) som behövs för att planera och projektleda åtgärderna, dels för kostnader för planerade aluminiumfällningar vilket skulle innebära utökade kostnader 2022 och 2023 med vardera med 5,25 mnkr per år för Drevviken som till följd av sin storlek kräver fällning i två omgångar. Aluminiumfällning av Magelungen planeras att genomföras under hösten 2021, men då den genomförs i samarbete med Stockholms stad som ännu inte har garanterade budgetmedel för detta, finns en risk att arbetet behöver skjutas upp till 2022. Detta skulle innebära att ett tillskott på 2,4 mnkr behövs även för fällning i Magelungen 2022.

Nytt miljöprogram

Kommunens nya miljöprogram planeras att beslutas av kommunfullmäktige under våren 2022. Måluppfyllelsen kommer att vara beroende av de åtgärder och insatser som utförs av både kommun, invånare och näringsliv. För att sprida kunskap om miljöprogrammet och skapa insikt om behovet av de förändringar som krävs behöver kommunen avsätta både personella och ekonomiska resurser.

Högre belastning i naturreservat

Den senaste tidens pandemi har inneburit att väsentligt fler personer än tidigare besöker kommunens naturreservat, men även innan pandemin var trenden att antal besökare ökade från år till år. Detta är naturligtvis mycket positivt men har fått till följd att belastningen och slitaget på naturreservaten är högt. Det är i dagsläget, under pågående pandemi, svårt att veta om det mycket höga besökstrycket under 2020 och 2021 kommer att hålla i sig men för att säkerställa fortsatt välskötta naturreservat kan nämnden behöva utökade medel för skötsel av reservaten.

Konsekvenser av beskrivningar i inriktningsärendet

Till 2021 fick nämnden en ramökning om 7 mnkr för drift och underhåll av anläggningar. Detta tillsammans med de omfattande extra medel nämnden har erhållit både 2020 och 2021 för trivsel- och trygghetsskapande arbete har inneburit att underhåll och akuta åtgärder har kunnat vidtas i större utsträckning än vad som annars hade varit möjligt. Detta har inneburit att en del av kommunens uppbyggda underhållsskuld har kunnat åtgärdas. Det är viktigt att även framöver kunna hålla takten i arbetet med löpande underhållsarbete och akuta åtgärder.

Huddinge kommuns modell med budgetuppräkningskopplat till befolkningsutveckling och den expansiva utvecklingen av kommunen ger inte i tillräckligt hög utsträckning möjlighet för nämnden att bedriva en verksamhet i enlighet med lagkrav och politiska målsättningar. Nämnden ser därför positivt på skrivningen i inriktningsärendet att ge kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag att se över resurstilldelningen till klimat- och stadsmiljönämndens verksamheter inklusive budgetering och resultatöverföring avseende verksamheten vinterunderhåll och att denna översyn ska ske i samverkan med miljö- och bygglovsförvaltningen.

Mål, indikatorer och målvärden

Klimat- och stadsmiljönämnden ser i dagsläget inget behov av förändringar av mål, indikatorer och målvärden. Uppdragen kommer dock att förändras då flera av årets uppdrag kommer att genomföras under året.

Taxor och avgifter

Klimat- och stadsmiljönämnden har tre olika taxor, en för felparkeringsavgifter, en taxa för flyttning och skrotning av fordon samt en för ansökan om tillfällig trafikanordning och schakttillstånd. Nämnden ser ingen anledning att göra revideringar av dessa.

Investeringar

Investeringsplanen 2022-2026 ligger ekonomiskt på samma nivå som de senaste åren. För 2022 är förvaltningens förslag på investeringsbudget 113 mnkr som mestadels avser täcka löpande reinvesteringar. Den största delen av dessa investeringar är kopplade till beläggningsplanen som uppgår till 55 mnkr. Övriga investeringar i gaturummet såsom gatuutrustning, belysning, konstruktionsbyggnader och dagvattenåtgärder uppgår tillsammans till 41,9 mnkr. För parkverksamheten uppgår investeringsvolymerna till 10,3 mnkr.

Upprustning av naturvårdsfastigheter och arrendegårdar kräver investeringsmedel om 3 mnkr. Vattenvårdsåtgärder enligt fastställt lokalt åtgärdsprogram uppgår till 1,5 mnkr för 2022 och kommer öka det följande året. Slutligen uppgår investeringar till följd av fastställda reservatsbeslut till 1,8 mnkr.

Lokalresursplan

Detta är inte relevant för nämnden.